

Eksamen

Avsluttende hovedfags-eksamen høsten 1995

Magnhild Vestermo:

'Sosialisme med kinesiske særtrekk' - har Kina funnet sin egen vei til utvikling?

Reidar Visser:

Ottomanism and separatism: Patterns of ethnopolitics in Lebanon, Syria and Iraq.

Uteksaminerte hovedfagstudenter

| 1991 | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 |
|------|------|------|------|------|
| 11 | 15 | 20 | 18 | 17 |



Stipend til ISP studenter

Institusjonen Fritt Ord utlyste i høst to stipend a kr 50.000 for kandidater som arbeider med tema menneskerettigheter, yttringsfrihet eller demokratiutvikling. Stipendene ble tilbudt de beste kandidatene blant søkere fra Institutt for sosiologi og statsvitenskap, Universitetet i Trondheim, Institutt for menneskerettigheter, Universitetet i Oslo og Sammenliknende politikk. Det kom 12 søknader fra ISP, tre fra Oslo og en fra Trondheim. En komité bestående av Lauri Karvonen, ISP, Jennifer Bailey, Trondheim, og Njål Høstmælingen, IMR, vurderte søknadene og fremmet en innstilling for Institusjonen Fritt Ord. Fordelingen ble slik: kr. 50.000 til Ole B. Lilleås for prosjektet "Å ta seg friheter og rettigheter. Hvordan noen grunnleggende sivile og politiske menneskerettigheter betinger hverandre, og betingelsene for at de befestes gjennom politisk kamp". Det andre stipendet ble besluttet fordelt på kandidatene Toril K. Orrestad, ISP, kr. 25.000 for prosjektet "Islamisme og politisk opposisjon i Algerie, Marokko og Tunisia", og Arild Klingsheim, ISP, kr. 25.000 for prosjektet "En sammenlikning mellom fredsprosessen i Guatemala og El Salvador".



Even the *Yellow Pages* has become involved in sniping. The entry "Boring" reads "See Civil Engineers".

(Fra *The Higher*)

Scandinavian Politics til Uthaug

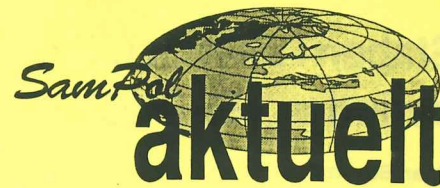
ISPs eksportprodukt nr. 1 skal etableres ved ytterligere ett lærested. Etter vellykkede kurs i Kaunas og Shanghai, har nå Områdestyret for skriftkultur og kvartærgeologi under Rådet for framtidige studier, bestemt seg for å etablere kurset som grunnstammen i det nye høgskoletilbudet på Uthaug (HUt).

Undervisningskomiteen på Stortinget har gitt sin fulle støtte til prosjektet, som er kostnadsregnet til 16,2 mill. kroner det første året. Høgskoletilbudet på Uthaug skal ha en internasjonal profil.

-Vi satser på informasjonsteknologi og samarbeid med internasjonale lærerkrefter, sier studierektor ved HUt Osvald Innhaug til SamPol-Aktuelt.

-Dette er god distriktspolitikk. Vi skal ikke spare på midlene for at våre studenter skal få oppsøke kunnskapen der den finnes. Et slikt ambisiøst mål fordrer omfattende planlegging og samarbeid med partnere i det private næringsliv, sier Innhaug.

-Så langt har HUt avtaler om å gi Bra-å-



Ha-Card til alle de 43 studentene som skal tas opp ved semesterstart. Studentene forutsettes å fly Hitra Airlines til alle forelesninger i Bergen, Umeå, Akureyri, Venlo og Daugavpils.

Studenter som har samlet 185.000 bonuspøeng over et semester kan gå opp til eksamen. Ved å bruke ordningen med Bra-å-Ha-Card kan høgskolen også følge med på hvilke studenter som møter opp på forelesningene. Stedet for eksamen er ikke fastlagt, men prøvene vil bli lagt til det sted der HUt kan oppnå den beste avtalen med hotellene. Vi er i forhandlinger med Hellesylt FjordHotel og Tvedestrand Sanatorium om dette, bekrefter Innhaug.

-Ved å kjøpe inn undervisningen fra universiteter i inn- og utland sparer vi millioner. Tilbudet av kurs og lærerkrefter her i landet har eksplodert etter at Stortinget vedtok at universitetene må dekke inn 28 % av sitt budsjett selv. Stortinget har lovet oss bevilgninger til å bygge ut våre studier, sier Innhaug på noteringsoverføring fra Uthaug.

Kurset i Scandinavian Politics ved Høgskolen på Uthaug gis som en del av MAS-graden (Master of Affluence Studies). -Vex

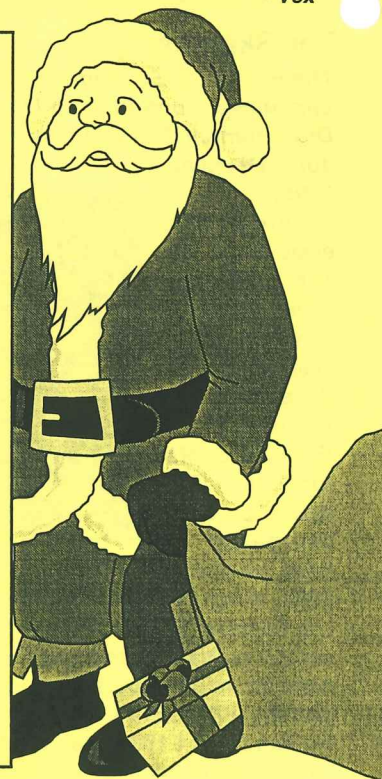
Studenter flys Tromsø - Oslo

LIV HEGNA
Tromsøstudentene ved Universitetet i Tromsø må fly til Oslo for å ta eksamen. Det er ikke alle som liker å fly, og de fleste studenter ønsker å ta eksamen i Tromsø. Men det er ikke mulig, og de må fly til Oslo for å ta eksamen. Det er ikke alle som liker å fly, og de fleste studenter ønsker å ta eksamen i Tromsø. Men det er ikke mulig, og de må fly til Oslo for å ta eksamen.

FLYTTEMELDING:
20. DESEMBER FLYTTER VI
FRA JONAS REINSGT. 19
OG TILBAKE TIL
CHRISTIESGT. 15

TELEFONNUMMER ENDRES:
DE FIRE FØRSTE SIFTERNE ENDRES TIL 55 58,
RESTEN BLIR SOM FØR

GOD JUL!



Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf. 55 58 21 75/55 58 21 78
Fax. 55 32 28 44
Instituttstyret:
Professor Stein Kuhnle
Kontaktpersoner:
Gerd Pettersen
Terese Zeil

6/95

"Scandinavian Politics" verden rundt

94 studenter fra 15 land har i 1995 tatt eksamen i instituttets delfag i Scandinavian Politics.

I løpet av 1995 har Institutt for sammenliknende politikk holdt fire kurs i *Scandinavian Politics I*, og to kurs i *Scandinavian Politics II*. I Bergen er begge kursene gitt i både vår- og høstsemesteret. Til sammen 34 studenter fra Spania, Frankrike, Tyskland, USA, Nederland, Belgia, Latvia, Italia, Irland, Japan, Storbritannia, Hellas og Sverige har, takket være instituttets deltagelse i blant annet seks ERASMUS-utvekslingsprogrammer, avlagt eksamen i kursene som er gitt i Bergen. I tillegg har instituttet for første gang høsten 1995 tilbudt *Scandinavian Politics I* ved *Vytautas Magnus University (VMU)* i Kaunas, Litauen, og ved *Department of International Politics, Fudan University, Shanghai*. Totalt 63 studenter avla eksamen de to stedene. Kurset i Kaunas ble tilbudt som en del av Det samfunnsvitenskapelige fakultets

Konferanse

SAMARBEID MED TAIWAN

Institutt for sammenliknende politikk vil i samarbeid med *Department of Social Welfare, National Chung-Cheng University, Chia-Yi, Taiwan*, og *Republic of China Social Welfare Association*, arrangere en større internasjonal velferds-konferanse i Taipei i slutten av februar 1997. Professor Stein Kuhnle var gjest ved instituttet i Taiwan 18.-20. november 1995 for bl.a. å planlegge konferansen, som vil bli det første større forsøk på å sammenligne utviklingen av velferdsstaten og velferdsordninger i Europa, Amerika og Sørøst Asia.



samarbeidsprogram med Hordaland Fylkeskommune og VMU, mens kurset i Shanghai ble gitt i tiden 10. oktober -10. november som et tilbud i forbindelse med åpningen av *Center for Nordic Studies* ved *Fudan University* 8. november 1995 - et initiativ som Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, og Bedriftsøkonomisk institutt har stått bak, og som 15 nordiske universiteter har sluttet seg til. I tillegg til kurset i *Scandinavian Politics* ble det ved *Fudan University* også holdt et intensivt kurs om «*Political Culture: China and Europe Compared*». 18 kinesiske studenter deltok, i tillegg til fem av våre egne hovedfagsstudenter som skriver oppgaver om kinesiske forhold.

I Kaunas var det syv studenter som avla eksamen i *Scandinavian Politics*, mens hele 56 studenter (55 kinesiske, en japansk) avla eksamen i Shanghai. Begge steder ble forelesninger og eksamen gjennomført på engelsk, og instituttets forelesere har sensurert besvarelsene. I Kaunas har eksamen bestått i essay-skriving og en tre timers skoleeksamen, mens studentene i Shanghai har skre-

vet essays om tema fra skandinavisk politikk basert på forslag fra instituttets forelesere.

Kurset i Kaunas ble finansiert av Forskningsrådets Øst-Europa-program, mens kurset i Shanghai ble finansiert av NORAD. Et nytt kurs vil bli holdt i Kaunas våren 1996, og det er beregnet ca 15-20 studenter som deltagere. Etter ønske fra *Fudan University* vil det bli arbeidet med planer om å gi et nytt kurs i Shanghai høsten 1996. Begge steder tas det sikte på å utbygge samarbeidsaktiviteter utover disse undervisningstilbudene i de nærmeste årene.

Semesterstart 1996

Orienteringsmøter:
16. januar

Stort aud. L. Meltzers hus
For grunnfag kl. 9¹⁵
For mellomfag kl. 10¹⁵
For hovedfag kl. 11¹⁵

GJENVALG AV STYRER OG VISESTYRER

Professor Stein Kuhnle og professor Per Selle ble enstemmig gjenvalgt som henholdsvis styrer og visestyre for perioden 1.1.96 - 31.12.98 på et konstituerende møte for det nyvalgte styre den 24. november 1995. Det nye styret vil etter den nye universitetsloven bestå av ni medlemmer (tidligere seks). Etter den nye loven er instituttrådet (idag 13 medlemmer) nedlagt.

Det nye styret består av:

Styrer: professor Stein Kuhnle
Visestyre: professor Per Selle
Øvrige medlemmer:

Fra Gruppe A:

professor Lauri Karvonen
førsteamanuensis Tor Midtbø
amanuensis Einar Berntzen

Fra Gruppe B:

universitetsstipendiat Mete Pamir
Fra Gruppe C:

kontorfullmektig Christine Erichsen
Fra Gruppe D (studentrepresentanter):
Malin Gjellestad og Torbjørn Arstein

Vararepresentanter:

Gruppe A:

1. førsteamanuensis Torstein Hjellum
2. professor Lars Svåsand
Gruppe B: universitetsstip. Siri Gløppen
Gruppe C: førstesekretær Randi Taule
Gruppe D: Nina Eriksen, Ranveig Heide
Jørgensen, Ingjerd Haugen, Cecilie Rygh

Representantene for gruppe A og C er valgt for tre år, for gruppe D for et halvt år, og representanten for gruppe B for ett år.

25 bøker utgitt av staben ved sammenliknende politikk i femårsperioden 1991-1995*

«All intellectual improvement arises from leisure», Samuel Johnson.

Vi skal ikke påstå at stabens vitenskapelige produksjon er et resultat av fritidsaktivitet. Likevel kan det i denne fasen i universitetenes 900-årige historie, når kravene om målstyring, virksomhetsplanlegging og nasjonale og lokale forskningsstrategier mer intenst enn noensinne samler seg opp på en instituttstyrers bord, være verd å merke seg at den omfattende bokproduksjonen er blitt til i en femårsperiode uten særlig konkret instituttstyrt forskningsplanlegging og forskningsstrategi. Flere av bøkene er resultat av deltagelse i nasjonale forskningsprogrammer. I tillegg til bøkene er en stor mengde tidsskriftartikler, bokkapitler, konferansepapers, og populærvitenskapelige artikler blitt produsert.

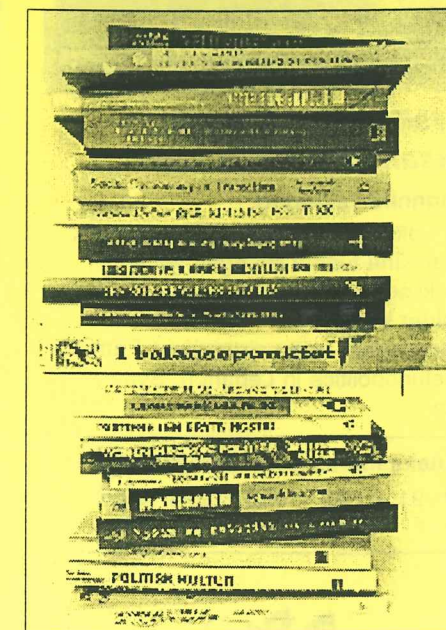
Pr. desember 1995 har instituttet 11 fast vitenskapelige ansatte og en amanuensis i 4-års hjemmel, samt 7 stipendiater.



*Bøker forfattet/redigert av personale i professor II og førsteamanuensis II stillinger er ikke regnet med.

Staben i sammenliknende politikk har i perioden 1991- 95 utgitt følgende bøker:

- Einar Berntzen:**
1991: (red.) med Per Selle: *Politisk Kultur - Misjon og Revolusjon fra Bremnes til Buenos Aires*. Oslo: Tano.
1995: med Knut Heidar: *Vesteuropeisk politikk, partier, regjeringsmakt, styreform*. Oslo: Universitetsforlaget. 2. utgave.
- Jan Oskar Engene:**
1994: *Europeisk terrorisme: Vold, stat og legitimitet*. Oslo: Tano.
- Torstein Hjellum:**
1992: "Noen av oss har snakket sammen". *Om fåmannsveldet i Arbeiderpartiet 1945-1973*. Bergen: Alma Mater.
1995: *Kinesisk politikk - fra opiumskrig til Deng Xiaoping*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Lauri Karvonen:**
1991: (red.) med Jan Sundberg: *Social Democracy in Transition. Northern, Southern, and Eastern Europe*. Aldershot: Dartmouth.
1993: *Fragmentation and Consensus. Political Organization and the Interwar Crisis in Europe*. Boulder, Colorado: Social Science Monographs/Columbia University Press.
1995: (red.) med Per Selle: *Women in Nordic Politics: Closing the Gap*. Aldershot: Dartmouth.
- Stein Kuhnle:**
1991: med Liv Solheim. *Velferdsstaten - vekst og omstilling*. Oslo: Tano. 2. rev. utg.
1994: *Velferdsstatens utvikling. Den norske modell*. Moskva: Progress Publishers. Utgitt på russisk.
1992: (red.) med Per Selle: *Government and Voluntary Organizations*. Aldershot: Avebury.
- Stein Ugelvik Larsen:**
1991: (red.) med Beatrice Sandberg: *Fascism and European Literature*. Bern: Peter Lang.
1992: *Soga om Jonsvikingane*. Hæred Historielag. Årgang nr. 18.
1994: med Jarle Sulebust: *I balansepunktet. Sunnmøres eldste historie ca. 800 - 1600*. Ålesund: Sunnmørsposten forlag.
1995: (red.) med Bjarte Birkeland, Atle Kittang, Leif Longum: *Nazismen og norsk litteratur*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Ulf Lindström:**
1993: *Euro-Consent, Euro-Contract or Euro-Coercion*. Oslo: Scandinavian University Press.
- Tor Midtbø:**
1995: *Økonomiske effekter av valg og regjeringsskifter*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Anne Hilde Nagel:**
1991: (red.) *Velferdskommunen. Kommunenes rolle i utviklingen av velferdsstaten*. Bergen: Alma Mater.



- Nina C. Raaum:**
1995: (red.) *Kjønn og politikk*. Oslo: Tano.
- Per Selle:**
1995: (red.) med Kurt Klaudi Klausen: *Frivillig organisering i Norden*. Oslo: Tano.
1995: med Bjarne Øymyr: *Frivillig organisering og demokrati*. Oslo: Samlaget. (Se også under Berntzen, Karvonen, Kuhnle.)
- Lars Svåsand:**
1994: med Heidar, Knut (red.): *Partiene i en brytningstid*. Bergen: Alma Mater.

Ny bok

Tor Skålnes
The Politics of Economic Reform in Zimbabwe: Continuity and Change in Development (Basingstoke and London: Macmillan, 1995).



Førsteamanuensis II ved ISP, Tor Skålnes, kom i oktober ut med bok på forlaget Macmillan. Boken heter *The Politics of Economic Reform in Zimbabwe* og er en bearbejdet utgave av Skålnes' PhD-avhandling fra 1993, avlagt ved *University of California*, Los Angeles. I boken diskuterer forfatteren det politiske grunnlaget for det økonomiske reformprogrammet (strukturtilpasning) i Zimbabwe. Dette programmet ble satt i verk i 1990. Han argumenterer mot en lenge rådende teori på feltet som

hevder at bare autonome stater kan makte å iverksette slike dramatiske endringer i økonomisk politikk på en effektiv måte. Samtidig hevder han at reformpolitikken ikke kan forklares bare ut fra press fra Verdensbanken og IMF. I Zimbabwe har nemlig interessegruppene involvert seg svært aktivt i politikk-utformingen, spesielt industriforbundet *Confederation of Zimbabwe Industries (CZI)* - til tross for CZIs tidligere støtte til en protesjonistisk politikk. Det er mange grunner til at industrisektoren forandret syn. En vesentlig årsak er at de mange reguleringene som denne proteksjonismen førte med seg, ble brukt til å fremme andre interesser enn industriens egne etter at svart flertallstyre ble innført i 1980. En annen grunn er at myndighetenes makroøkonomiske politikk ble stadig mer investeringsfiendtlig. Bare en storstilt kursendring av hele den økonomiske politikken kunne igjen stimulere langsiktig industriell vekst, ble det hevdet fra CZI-hold. Det at industrien har spilt en vesentlig rolle i utformingen av et liberaliseringsprogram betyr at forestillingen om «urban bias» innen utviklingsteorien må modifieres. Ifølge denne forestillingen skulle

det være bøndene på landsbygda, og ikke industrien i byene, som støttet reformene. Men ikke bare har industrien spilt en rolle som strider mot «urban bias»-tankegangen ved å gå inn for mer markedsstyring. Jordbruket er også splittet i sitt syn. De afrikanske småbøndene, av grunner som diskuteres i boken, ønsker å opprettholde et system med statlige oppkjøpsmonopoler og prisfastsettelse, mens de store farmerne (stort sett hvite) ønsker liberalisering også på dette feltet. De politiske institusjonene i Zimbabwe er særegne i en afrikansk kontekst, men nordmenn vil kunne kjenne igjen noen grunntrekk. Skålnes trekker på korporatistmetode hentet fra Vest-Europa og Skandinavia for å forklare de tette båndene mellom regjering og interessegrupper, bånd som ble knyttet i 1930-årene da Zimbabwe var en settler-koloni med navn Sør-Rhodesia, og som er blitt opprettholdt og endatil styrket i tiden etter 1980. Skålnes arbeider nå med et prosjekt om Sør-Afrikas gryende korporatistiske institusjoner og den rollen fagbevegelsen der har spilt når det gjelder å formulere en økonomisk politikk basert på mer effektive markeder og større konkurranse.